

[Munch-Petersen.]

langvarig Krise, end tidligere Kriser har været, bl. a. fordi man tidligere lod Forholdene nogenlunde regulere sig selv i det kapitalistiske Samfund ved det stærke Prisfald, som indtraadte, hvorved Befolkningen fik Mulighed for at købe og Varelagrene derved kunde tømmes og Produktionen igen komme i Gang. Disse Ting, som i og for sig er naturlige for selve det kapitalistiske Samfunds Gang, søger man nu at gribe ind i ved forskellige kunstige Foranstaltninger, dels ved at holde Priserne oppe, dels ved at forhøje Priserne. Det er et af de Momenter, som virker med til at forlænge Krisens Varighed. Men dertil kommer, at hele det kapitalistiske Samfunds Økonomi overhovedet er gaaet i Knude, at den forhaandenværende akutte Krise er et Led i hele den Dødskrise, som det kapitalistiske Samfund er inde i. Og herunder søger man altsaa at kaste Byrderne over paa den store forbrugende Befolkning, at hjælpe Kapitalistklassen og hjælpe de største Landbrugere paa den øvrige Befolknings Bekostning.

Hvad angaar den Arbejdsløshedshjælp, som skal bevilges ifølge dette Forslag, gælder den for det første kun til den 30. April; denne Foranstaltning har altsaa en kortere Løbetid end samtlige andre Foranstaltninger i dette Lovforslag. Det betyder altsaa, at til 1. Maj vil man igen staa i en Situation med Hensyn til de arbejdsløse, som kun kan betegnes med et stort Spørgsmaalstegn, hvor de arbejdsløse enten ingenting skal have ud over, hvad Socialloven byder, eller hvor man maaske igen vil finde paa noget lignende som i Fjor, den saakaldte Sommerhjælp til nedskaarne Satser.

Dernæst er ved Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, Dagantallet for den ekstraordinære Hjælp nedsat fra 140 til 90 eller som Maksimum 108; det passer jo i og for sig med, at man overhovedet lader Hjælpen gælde i den ganske korte Tid. Og ved Lovforslaget undtages stadig nogle Kategorier af organiserede arbejdsløse fra den ekstraordinære Hjælp, nemlig de, som er faldet for 26 Ugers-Bestemmelsen, de, som ikke har haft 26 Ugers Arbejde i de sidste 3 Aar eller 39 Ugers Arbejde i de sidste 4 Aar, og der undtages stadig samtlige uorganiserede. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller og hans Parti ønsker endda, at samtlige arbejdsløse, som af den ene eller den anden Grund ikke kan faa forsikringsmæssig Hjælp, skal være henvist til Kommunernes ganske vilkaarlige Skøn.

Socialreformen har allerede vist sig langt fra at kunne holde, og dette er ikke underligt, idet den er bygget op paa normale Tider. Det er blot beklageligt, at man opbygger en Lovgivning paa normale Tider. Jeg ved ikke, hvad „normale Tider“ egentlig betyder, i hvert Fald er det en Kendsgerning, at normale Tider nu til Dags er i høj Grad unormale, og det er tvivlsomt, om man nogen Sinde faar de saakaldte normale Tider igen. Alligevel gennemfører man i Aaret 1933 en Lovgivning, som bygger paa disse saakaldt normale Tider, paa Gennemsnittet af et Tiaar, som ligger langt tilbage.

Sociallovene betyder, at en Række arbejdsløse er henvist til den fuldkomne Vilkaarlighed, Kommunerne udøver ved Udbetalingen af Kommunehjælp. I Bilaget til Betænkningen er der givet nogle Eksempler paa Satserne for Kommunehjælp. I København udbetales der 12 Kr. 75 Øre til Forsørgere, 8 Kr. 25 Øre til enlige Mænd og 7 Kr. 75 Øre til enlige Kvinder foruden Huslejhjælp, dog under den Forudsætning, at man ikke har en Lejlighed med en Husleje paa over 50 Kr., hvis man har det, skal man hurtigt flytte hen til en billigere Lejlighed. I Odense er Satserne saa langt nede som paa 12 Kr. for Forsørgere og 8 Kr. for ugifte, og paa samme lave Niveau ligger Satserne i den socialdemokratiske Kommune Aarhus. De enkelte Satser for Aarhus Kommune er ikke anført her i Bilaget. I Stedet anfører man, hvilket i og for sig ikke kan undre, den samlede Sum, som udbetales af Aarhus Kommune; men det forandrer jo desværre ikke de faktiske Satser i Aarhus. Og selv i de øvrige Kommuner, hvor man altsaa udbetaler noget mere, er Satserne saa lave, at det er ganske umuligt, at arbejdsløse, endsige ogsaa deres Familie, kan leve deraf.

Dertil kommer de vilkaarlige Følger, som Kommunehjælpen kan faa, nemlig Fattighjælps Virkning, idet det er saaledes, at Kommunehjælp kan betragtes som Fattighjælp. Om det skal betragtes som Fattighjælp eller ej, er atter overladt til Kommunernes vilkaarlige Skøn. Der er i Socialloven givet en vis Fortolkning af, hvad „egentlig Forsorg“ skal betyde, men der er i Socialministeriets Kommentarer til Loven ikke givet nogen Fortolkning af, hvad man skal forstaa ved, at man „til Stadighed“ modtager Kommunehjælp, og det er naturligvis ogsaa et Udtryk, som i høj Grad kan fortolkes vilkaarligt. Nogle Kommuner fortolker det saa humant —